
Ruzzante - La lingua di...

Autor:

Data de publicació: 06-03-2022

Retrat d'Angelo Beolco

Angelo Beolco (c. 1496 – 17 de març de 1542), més conegut amb el sobrenom de Ruzzante o Ruzante, va ser un actor i dramaturg venecià. És famós per les seves comèdies rústiques, escrites principalment en el dialecte de Pàdua de la llengua veneciana,[2] amb un camperol anomenat "Ruzzante". Les seves obres pinten una imatge vívida de la vida rural de Pàdua al segle XVI, per aquest motiu, aquest dialecte, el furlà "de gran similitud amb el català (premeu el link per escoltar-lo)", es coneix popularment com la LINGUA DI RUZZANTE.

Biografia

Nascut a Pàdua, Beolco era el fill il·legítim de Giovan Francesco Beolco, un metge que ocasionalment treballava a la Universitat, i una certa Maria, possiblement una criada. (S'ha suggerit, però, que el seu nom real era Ruzzante, i que Beolco era una corrupció local de bifolco, que significa "llaurador" - per extensió, "país simpleton").) Alguns afirmen que va néixer a Pernuma, una petita ciutat prop de Pàdua. [3]

Angelo va créixer a casa del seu pare i allà va rebre una bona educació. Després de la mort de Giovan Francesco el 1524, Angelo es va convertir en gerent de la finca de la família, i més tard (1529) també de la granja d'Alvise Cornaro, un noble que s'havia retirat al camp de Pàdua i que es va convertir en el seu amic i protector.

Va desenvolupar la seva vocació teatral associant-se amb intel·lectuals contemporanis de Pàdua, com Pietro Bembo i Sperone Speroni. Les seves primeres estades com a autor i actor poden haver estat mariazi, esbossos improvisats lliurats en festes matrimonials. El 1520, ja conegut com il Ruzzante, va jugar un paper en una obra de camperols al Palau Foscari de Venècia. Poc després va muntar la seva pròpia companyia de teatre. Les seves obres es van representar primer a Ferrara (1529-1532) i després a Pàdua, a la residència de Cornaro.

Va morir a Pàdua el 1542, mentre es preparava per representar l'obra canace de Speroni, per a l'Accademia degli Infiammati. Malgrat el seu èxit com a actor, va ser molt pobre durant la major part de la seva vida. El seu amic Speroni va comentar que, tot i que Angelo tenia una comprensió insuperable de la comèdia, era incapaç de percebre la seva pròpia tragèdia.

El seu treball

En la seva primera obra impresa, La Pastoral, etiquetada com "una comèdia rural", contrasta els pastors arcadians que expliquen els seus amors frustrats en tercets afectats, amb els camperols Ruzzante i Zilio, que lliuren versos rústics en venecià, generosament condimentats amb vulgaritats i obscenitats (començant per la primera paraula de Ruzante a l'obra). [4] Gran part de l'efecte còmic de l'obra prové del contrast entre les dues llengües, que proporciona l'ocasió per a molts malentesos i jocs de paraules. [3] Destacat també és un metge, que es guanya la gratitud de Ruzzante per prescriure una medicina fatal al seu pare atroç i així unir el noi amb la seva anhelada herència.

En les seves obres i monòlegs posteriors es trasllada a la llengua veneciana gairebé exclusivament, mantenint-se al dia

amb la seva sàtira social. A l'Oratione, un discurs de benvinguda per al bisbe Marco Cornaro, suggereix diverses mesures que el nou prelat hauria de considerar per millorar la vida dels camperols; com castrar els sacerdots, o obligar-los a casar-se, per la tranquil·litat dels homes locals i les seves dones.

A causa dels seus temes "lascius" i l'ús abundant de "paraules molt brutes" (en l'avaluació dels seus crítics contemporanis), les obres de Beolco sovint es consideraven no aptes per a un públic educat, i de vegades van provocar la cancel·lació de les representacions. D'altra banda, les seves obres semblen haver estat ben rebudes per aquells nobles rurals que s'havien oposat a la noblesa metropolitana de Venècia en les Guerres Cambraics. Potser per aquesta raó, cap de les seves obres es va representar a Venècia després de 1526. [4]

Una de les seves peces més conegudes és el breu diàleg Il Parlamento de Ruzante, on el personatge explica el seu retorn del front de guerra venecià, només per descobrir que havia perdut la seva dona, terra i honor. Un cop més, el discurs de Ruzante comença amb el seu expletiu favorit: Cancaro ai campi e à la guera e ai soldè, e ai soldè e à la guera!

Els estudis moderns han conclòs que el discurs de Ruzante no era un registre lingüísticament precís del dialecte local pàdua del venecià, sinó que era fins a cert punt un "dialecte teatral" creat pel mateix Beolco.

El dramaturg italià i premi Nobel de literatura de 1997 Dario Fo posa Ruzzante al mateix nivell que Molière, afirmant que és el veritable pare del teatre còmic venecià (Commedia dell'Arte) i la influència més significativa en la seva pròpia obra.

Obres de teatre i monòlegs

La Pastoral (1518-1520)
La Betia (1524-1525)
Bilora (anterior a 1528)
I Dialoghi (1528-1529)
Il Parlamento de Ruzante che iera vegnù de campo (1529–1530)
La Moscheta (1529)
La Fiorina (1531-1532)
La Piovana (1532)
La Vaccaria (1533)
Oratione
L'Anconitana (obra de Beolco) (1533-1534)

Portal de biografia

Referències

^ <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/61401/Angelo-Beolco>

^ I precisament en una forma ja morta d'ella, anomenada "dialetto pavano". [referència circular]

^ Jump up to:un b Rai International, Ruzzante: dalla "Pastoral" alla "Betia" alla "Prima orazione" (una biografia de Ruzante, en italià) Versió en línia Arxivada el 9 de març de 2005, a la Wayback Machine accedida el 2009-06-27.

^ Jump up to:un b Nancy Dersofi (1996), Traducció de les obscenitats de Ruzante. Text de la conferència del Seminari de Traducció pronunciada a Amherst el desembre de 1996. Publicat a Metamorphoses Five College Faculty Seminar, número 6.1, desembre de 1997, p. 4–14. Versió en línia accedida el 27-06-2009.

Enllaços externs

Viquitexts té text original relacionat amb aquest article:
Àngelo Beolco

Breu biografia (italià)

Alguns textos de Ruzante a Liber Liber (en venecià).

McGraw-Hill Encyclopedia of World Drama (1984), per Stanley Hochman, McGraw-Hill, inc

Angelo Beolco Fets, informació, imatges